

SZENTES és VIDÉKE

A Csongrádvármegyei Gazdasági Egyesület Hivatalos Közlönye.

Megjelen vasárnap és csütörtökön.
Előfizetési ár:
Negyedévre 2 korona 50 fillér. félévre 4 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-utca, Pollák-ház,
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
a kiadóhivatal
méréselt áron számít fel.

Szociális politika.

Kétségtelen, hogy a szociális politika feladatai — az emberek társaséletének helyesebb szabályozása — nem ötletszerűen, hanem a tapasztalat és tudomány elvei szerint oldhatók csak meg, mely elvek tekintetében a társadalom-bölcselek megegyeznek ugyan, de a kiindulási alap tekintetében nézeteik eltérők.

Az a bizonyításra nem szoruló tény ugyanis, hogy az őskori egyszerű viszonyok között, a megélhetés küzdelmében és csakis ebben rejlett az a mozgató erő, mely az emberiség haladását és létviszonyainak mindig jobb és tökéletesebb formában való kialakulását eredményezte, valamint az a körülmény, hogy a mai szociálistizmus súlypontja is kiválóan gazdasági kérdéseken helyezkedik el, — arra indította a társadalom-bölcselek egy részét, hogy a társadalmi jelenségek egységes alapját — tisztán a szükségletek szempontjából vizsgálva — keresse és támaszkodva az élettapasztalatokból levont arra a bölcs mondásra, hogy: „előbb élj, azután bölcselekdej”, — ami egyértelmű azzal, hogy az ember előbb él és azután eszmél, megalapította az úgynevezett a n y a g i a s felfogást, mely az emberiség és társadalom haladását tisztán a gazdasági tevékenység terére rögzítette. A társadalom-bölcselek más csoportja viszont olyan tényezőkben látja a társadalmi jelenségek egységes alapját, melyek az ember belátásából folynak és a gazdasági tevékenységre való képességnek végső indokolását is a belátásra vezetik vissza, — mely az emberiség és a társadalom haladását tisztán kulturális alapon tartja előmozdíthatónak.

Voltaképen pedig ez a két felfogás egymást nem zárja ki, egymással ellentétben sincs, sőt kiegészíti egymást, mert amilyen igaz az, hogy az ember először él és azután eszmél, épp olyan igaz az is, hogy eszmelet nélkül nincs igazi emberi élet. Az emberi fizikumnak és szellemnek kapcsolatában, ezek állandó kölcsön-hatásában nyilvánul meg az igazi emberi élet. És a történelem is tanúsítja, hogy nem mindig a kenyér volt az, ami az emberiséget létviszonyainak megváltoztatására ösztönözte, mert hiszen a régestrégi korból maradt ránk a mondás, hogy nemcsak kenyérral él az ember.

A társadalmi életet szabályozó

elvek kialakulásának építő anyagát az ókor három népe: a zsidók, görögök és rómaiak szellemi élete hordta össze. A mózesi törvények révén az emberek együttélésének megállapításában új elemek váltak hatékonyává: a vallás és az erkölcs. — A görög bölcsek és művészek az akkori társadalmi helyzetből merítették elmélkedésük alapját és a létező állapotok kritikai vizsgálásával előmozdították az újabb alakulások javulását. A római jogélet nemcsak a mindenkori társadalmi helyzet biztosítására, de a jövőnek tudatos, tervszerű alakítására és irányult. Ezen elemek hatása alatt a fentemlített három nép mindegyikének életében olyan ellentétek fejlődtek ki, melyek a zsidóknál a vallásos-, a görögöknél a bölcséleti-, a rómaiaknál pedig az agrárszociálistizmust váltották ki, amely három helyen és három irányban nyilvánuló forrongás egymást nem keresve, mégis egymásra talált és kimondatlanul is hirdette a megváltás után való vágyakozást.

Ekkor élt a názáreti próféta, aki a lázas izgalomban vergődő és átalakulás befogadására kész emberiség üdvére világgá röpitette az isten előtt való egyenlőség jelszavát és ezzel kijelölte azt az utat, melyen az emberiségnek haladni kell, hogy felkutat-hassa azokat a törvényeket, melyeken az emberiség együttélésé módját megalapítani és az egységes társadalmat felépíteni lehet. Az isten előtt való egyenlőség jelszava volt az, mely az ókor népeit átvezérelte a csaknem 2000 évig tartott középkori sötétségen — a nagy francia forradalomban megnyilatkozott újabb hajnalhasadásig, mely tüzzel-vassal, sőt istenkáromlással bár, de megvilágította az egyenlőséget olyan oldalról, hogy az a tizenkilencedik század kultúrmunkájában testté vált és a törvény előtt való egyenlőségben kifejeződhetett.

Isten és törvény előtt tehát egyenlők lettünk: de vajjon egyenlők lettünk-e egymás előtt; egyenlő-e az ember embertársa előtt? Ez az egyenlőségi folyamat vajudik most is és a gazdasági tevékenységnek igazságos alapokra való helyezése útján igyekeznek érvényesülni.

A gazdasági tevékenység igazságos alapokra helyezésének nagy munkájához egy, a mi korunkban keletkezett tudomány, a társadalmi gazdaságtan van hivatva irányt adni, mely a nemzetgazdaságtól alakul ugyan, de főbb elemét a társadalmi erkölcs

képezi. Ez a társadalmi erkölcs tan az egymáshoz való viszonyunkból nemcsak a hamis mértéket küszöböli ki, hanem e viszony minden megnyilatkozását olyan irányba is tereli, mely a társadalmi együttélés szentháromságának igaz gyöngyét, a testvériséget juttatja érvényre, hogy mindnyájan áttérezzük végre, miszerint e g y a t y á n a k v a g y u n k a g y e r m e k e i.

Ez az erkölcsi momentum, melyet a szociálistizmusnak az egyenlőség szeretelenségével folytatott küzdelme váltott ki, az emberek lelkét, életnézetét, értelem- és érzelemvilágát teljesen átalakítja és hogy mennyire haladt köztünk előre ez az átalakulás, bizonyossá e mellett az, hogy alig egy századdal ezelőtt egy vallásos létkipásztor minden lelkihiábörgés nélkül írhatta még, miszerint: aki ezen, már birtokba veit világra születik és munkája után meg nem élhet, sem eltar-tására kötelezett szüleitől a szükségseket meg nem kaphatja, annak nincs joga élni, mert csak az élhet, akinek az emberiség lakomaasztalán terített jut; — és csak 50 évvel ezelőtt is Thiers, a franciák köztársasági elnöke tudományosan kívánta megokolni, hogy a tömegnyomorúság nélkülözhetetlen feltétel az isteni gondviselés tervében, tehát a társadalom — beleértve a nyomorgókat is — mely a legigazságosabb alapon áll, javulásra nem szorul. Milyen másképen gondolkozunk ma, mikor nemcsak a tudós, de a nagybirtok és a nagytöke ura is emberiségről beszél.

Emberiségről, dacára annak, hogy a vallások jórészt elvesztették azt a hipnotizáló hatásukat, mely alatt valamikor az emberiséget tartották. Mert az a hely, melyet eddig a vallásosság töltött be, nem maradt sötét. Bevilágít abba a tudomány kiolthatatlan fénysugára, mely arra tanít, hogy az elszegényedés, a tömegnyomorúság sem vezethető vissza isten akaratára, hanem hogy az tisztán társadalmi és gazdasági berendezkedésünknek bár történelmileg kifejtett, de szándékosan és tervszerűen fenntartott következménye, ami nem ellensúlyozható a jótékonyossággal, mely akaratlan bevállása annak, hogy az adományozó is egyik — bár öntudatlan okozója a nyomornak; sem a túlvilági élet boldogságának ígéretésével, melynek e földön nyomorgók lennének részesei.

A szegénység evangéliumának eszménye, hogy csak az a tökéletes, aki magától a vagyont eldobja és a héber

nyelv az a sajátja, hogy egyazon szóval fejezi ki a jámborságot, jótékonyt és kötelességet, a gazdasági egyenlőtlenség töviskoronájának orvosa és enyhítő szere lehetett a multban; de a mi korunk nem a szolasztikusok patikájából szerzi be orvosságait, hanem saját találmányú és gyakorlatilag bevált módszerrel igyekezik a társadalmi sebeket gyógyítani. Ez a módszer a szabadság, egyenlőség helyesen magyarázott és igazságosan alkalmazott elveinek a törvényhozásban való érvényesülése. Mert csakis a jog, törvény és igazság kényszerítő, sőt megtorló hatalmával lehet az egyén és összesség érdekeinek összhangját szem előtt tartó nemzedéket nevelni, amely meg tudja szivlelni a legnagyobb magyar azt az öröksépmondását: »főcéloam a közhaza érdeke, mellékcéloam a magam és enyéim haszna, úgy azonban, hogy ez a két cél egymással ellentétbe soha ne jöjjön.«

Ez a mondás irányítsa magunkviseletét, ennek minden téren való alkalmazásában féket talál az egyéniség és ezt szem előtt tartva, az élet hidján való tolongásban az erős nem taszítja le az örvénybe a gyengét, hanem testvériesen támogatja. A társadalmi egyetemlegesség tudatának kifejlesztése — a legjobb szociális politika.

Kisbirtokosaink helyzete. Uton-uttfelen, nap nap után haljuk az általános panaszt, elégedetlenséget a kisebb birtokosok osztályában, amely osztály a zömét, úgyszólván számára levegőrelembert táborát képezi hazánk lakosságának.

A panasz felhangzik sokfelé, hogy sok az adó, nagyok a közterhek, nincs ára a gabonának, el kell vesztegetni időközönként a jószágot, különböző hasznú állatokat. E felajdulást betetési a nép azzal a gondolattal és kifejezéssel, hogy: nem olyan világot élünk, mint éltek a régiel, megváltoztak az emberek is, a világ is.

Ha egy kiadó gondolkodik hazánk e szép osztályának förtéköresein, nem szabad azon átsiklanunk, hanem a meghallgatás mellett mérlegelni kell: először, hogy igazuk van-e akkor, midőn így keseregnek, másodsor, akár van igazuk, akár nincs, hol van a baj csirája és lehet-e remény az elkeseredés okait megszüntetni.

A kisbirtokosok oka van, — nem is kicsi — a panasz, mivel kétségeltemul igaz van abban, hogy sokkal nehezebb küzdelmek között él ma már az az osztály, mint a hogy éltek ezélt csak 30—40 évvel is a szántóvető emberek.

Az a kérdés merül fel tehát, hogy mi-ben találhatók fel a megélhetés nehézségeinek az okai?

Legelső sorban az abban, hogy a statisztikai, illetve népszámlálási adatok tanúsága szerint évről évre csapódik a nép, örökölés folytán eladvaadóknak a birtokok, az életmód aránytalanul költségesebb úgy ruházatban, mint lakásban és házi berendezésben, no meg azt nagyon természetes, a különböző közterhek is nagyobbak most, mint a multban voltak.

De ezek a közterhek korántsem olyan nagyok, mint ahogy azt általánosan hangoztatják és hiszik az emberek és az adóra ráfogni és ennek tulajdonítani minden bajt,

sokkal könnyebb dolga, mintha a magunk lóhaságát, tanulni nem szerető voltunk és költősebb igényeinket hoznánk fel a küldetésesebb, terhesebb életünk főokul.

A kisbirtokos, aki a saját és családja fentartásához szükséges jövedelmét, kell hogy a birtoka évi hozamából fedezze, legelső sorban is megmaradt a régi ódi gazdálkodás mellett, amely bizony mentül kevesebb jövedelemmel jár. Nem szeret okulni, tanulni, hogy egy újabb, jövedelmezőbb rendszert állítson be a gazdaságába, amely rendszer a nagyobb haszon mellett, az állandóbb és biztosabb évi jövedelmet is magában foglalja.

Szereti a búzát — egyáltalán a gabonát — és a kevés kapás növényt termeli, mivel ezek termelése legkevesebb befektetést és munkát igényel. A másik, jövedelmezőbb és biztosabb hasznot hozó ágat, az állattenyésztést megközelítőleg sem szereti úgy a kisbirtokos.

Nagy hiba a kisbirtokos osztálynál, hogy ősztől kezdve tavaszig semmi hasznot hozó foglalkozást nem folytat, az időt — ami legdrágább — kihasználja vagy nem tudja, vagy nem akarja, pedig jóakarattal a hosszú téli napokat szép haszonnal lehetne kihasználni a házi iparok gyakorlásával.

Merjük állítani, hogy bár kicsinyes dolgoknak tartják mindezen általunk elősoroltakat nagyon sokan — ismerjük a nép gondolkodását — de ha fontolóra veszi bárki is ezeket a felhozott hasznos dolgokat, bizton hisszük, hogy többen igazat adnak nekünk, hogy a földmives osztály a nagyobb takarékoság szem előtt tartása mellett anyagilag mindaddig nem megy előre, ameddig meg nem változtatja a mai egyoldalú és kevés munkát igénylő gazdasági rendszerét.

Aki földmives ember ezeket be nem látja, az elbizakodott, szűk látókörű ember; az ilyen elmaradott és hasznot nem hozó gondolkodásnak kell megtörni és megváltozni az emberekben és a megváltozott gondolkodással tanulni, okulnia kell a földmives osztálynak is.

Megyegyülés.

— február 27. —

Csöndben, minden izgalom nélkül folyt le Csongrád vármegyei törvényhatósági bizottságának február 27-ki közgyűlése, melynek ünnepes szint kölcsönözött az, hogy keretében osztotta ki a hosszú éveket egy gazdaságban töltött mezőgazdasági cselédeknek és munkásoknak Csató Zsigmond dr. főispán a földmívelésügyi miniszter által a mult évben adományozott 100—100 korona jutalmódját és diszokmányt, valamint két megyebeli kisgazdának, az egyiknek ökszerű növénytermelésért, a másiknak pedig helyes gazdálkodás- és állattenyésztésért, a gróf Karolyi Imre-féle alapítványból, a vármegyei gazdasági egyesület által adott 200—200 korona jutalmódját és diszokmányt.

A gyűlés egy napon belül mind le is tárgyalta az eléje terjesztett ügyeket úgy, hogy déli 1 órakor megszakítottán, délután 3 órakor újból megnyitult.

Lefolyásáról a következő tudósításunk számol be:

Elnökök: Csató Zsigmond dr. főispán a közgyűlést, a megjelent megyebizottsági tagok előzetesével megnyitván, tárgyszorot előtérjeszté, hogy ennek a gyűlésnek ünnepes aktusát képezi a földmívelésügyi miniszter által öt becsületes és szorgalmas mezőgazdasági munkas részére

kiutalt 100—100 korona jutalmódját és diszokmányt, továbbá a varm. gazdasági egyesület által két kisgazda részére adományozott 200—200 korona jutalmódjának és diszokmányának kiadására.

Meleg szavakban méltatja a becsületes, hűséges munka érdemét, mely minden becsületesét kivívja és a gazda humanizmusát, mely lehetővé teszi, hogy a munkas évek hosszú során át egy helyen maradjon szolgálatban; dicsérettel emeli ki a kisgazda érdemét, aki ökszerű gazdálkodással igyekszik kicsi birtokát jövedelmezőbbé tenni és buzdító példaadására van kisgazda társainak, — aztán kiostván a jutalmakat, egyhangú helyesléssel határozaterőre emelt azt az indítványt teszi, hogy a földmívelésügyi miniszternek a munkasgyűről való atyai gondoskodásért, Károlyi Imre grófnak alapítványáért, mely a kisgazdaosztály buzdítására szolgál, a törvényhatóság köszönetét nyilvánítsa.

Rátérve ezután a napirendre, az alispáni évnegyedes jelentést minden észrevétel nélkül vették tudomásul, valamint a belügyminiszter azt a rendeltetést is, mely jóváhagyja a törvényhatóságnak a 3 szalazékos pótdadó további fentartása és az iránt hozott határozatát, hogy az ezen pótdadó keretében fel-szabaduló 3800 korona a közművelődési alapnak adassék át.

A földmívelésügyi miniszter által megyebeli, első sorban szentesi munkasházak építése céljaira, megyei kezelésbe adott 40.000 korona államsegély tekintetében elhatározta a megyegyűlés — az állandó választmány határozati javaslatát Fekete Márton indítványával kibővítve, hogy a miniszternek ezért a nemeselekő adományáért, valamint egész mezőgazdasági áldos politikájáért jegyzőkönyvi köszönetet szavaz és köszönetet mond egyúttal mindazoknak, akik a miniszteri támogatás kieszközölésében közreműködtek. Az ügyvel kapcsolatban elhatározták — szintén Fekete Márton módosító indítványának elfogadásával azt is, hogy a hazépitő munkások közül az erre rászorulóknak 250—250 kamatmentes kölcsön segílyt nyújtanak a miniszter által adományozott összegből és amennyiben az ilymódon teljesen ki nem merítették, a fentmaradó összegből, erre érdemes hazépitő szegény munkásoknak még ezenfölül is nyújtanak kölcsönsegélyt, 4 szalazékos kamatozással.

Maros-Torda megye, Abau-Torna megye, Budapest főváros és Pestvármegye pártolás iránt megküldött feliratait, valamint Debrecen városnak a katonai létszám fel-emelés ellen — szintén pártolás végett megküldött feliratait a megyegyűlés egyszerűen tudomásul vette, miután a törvényhatóság a kérdéses ügyekben már felirt egyszer a törvényhozáshoz. Ellenben csatlakozott a vármegyei törvényhatóság Győr városnak párbajellenes, Somogy vármegyének a magyar föld magyar kézen való megtartása érdekében keletkezett, Vas vármegyének a tőzde reformálását sürgető feliratahoz, valamint a középduai érdekeltségnek a baja-bátaszéki vasúti hid építését sürgető feliratahoz is, elhatározta, hogy hasorló szellemben felír a törvényhozáshoz.

A Svab-féle alapítvány ösztöndíjat Miskolci Ferenc csongrádi I. éves joghallgató-nak adtak ki; aztán bizottságot küldtek ki az oroshaza-szentes-csongrádi vasúti építése érdekében Gerser Béla és tarsa előmunkálati engedményesekkel való tárgyalásra, azzal az utasítással, hogy erre vonatkozó javaslatát a bizottság a legközelebbi megyegyűlés elé terjeszse.

A vármegyei kórház ünnepes megnyitá-sának határidejét tüzték ki ezután a májusi lenedő megyegyűlést megelőző vasárnapra. Erre az ünnepes aktusra meg fogják hívni a belügyminisztert, e miniszterium államtitkárait és egészségügyi osztályának vezetőse-gét, továbbá a szomszédos törvényhatóságokat. Megállapították ezután a főszoigabírák által javasolt községeiben havonként egyszer tartandó tárgyalások határpajait, módosították a kérményseprési és az útbiztosokra vonatkozó vármegyei szabályrendeletet és új szabályrendeletet akottak a köz.

égi és körjegyzők által magánmunkálatokért szedhető díjakról.

A délelőlt legtöbb idejét az erre következett ügy: Szentese város villámvilágítási kölcsönkötvényének ügye kötötte le. Az allandó választmány határozati javaslata az volt, hogy a városi közigyűlés és iránt hozott határozatát hagyják jóvá. Ezzel szemben állt T a s n á d y Antal dr. ellenindítványa, aki alaki és érdemi okokból is feladatni kívánta a határozatot, mert szerinte — a képviselő-testülethez kibocsátott közigyűlési meghívó nem fejezte ki határozottan, hogy a hazai jelzőlag hitelbanktól felveendő kölcsön megzavazásáról lesz szó és egyébként is a város nem kötelese a vállalkozót egyszerűen kifizetni, hanem csak az évi részletfizetéseket teljesíteni.

A kérdéshez, az allandó választmány határozati javaslatát pártolva, hozzászóltak: M á t é f f y Kálmán főjegyző és F e k e t e Márton, azt ellenézve pedig: K á l m á n Mihály és C s i k K o v a c s József. A többség a határozati javaslatot fogadta el.

Déli 1 óra volt e határozat kihirdetésekor, miért is a főispán a közigyűlést felüggesztve, a folytatálagos tanácskozás idejéül délután 3 órát tűzte ki.

A folytatálagos közigyűlésen, M á t é f f y Ferenc dr. és F e k e t e Márton felváltásával után — a főbebevezék elutasításával jóváhagyták Szentese képviselőtestületének a villamos mű felüzemeltetést kimondó határozatát azzal a módosítással, hogy a vállalkozó e vizsgálathoz nem köteles szakértőt küldeni, valamint azt a határozatot is, hogy most még nem veszi tudomásul a mű üzemenek a hazai villamossági részvénytársulatra történő átruházását. A szentesi hatodik gyógyszerár engedélyezése iránt hozott városi határozatot pártolón terjesztik fel a belügyminiszterhez.

A szentesi I. és IV. tizedben levő kémenyek seprése ügyében hozott városi közigyűlési határozatot, P l e s z n i k Antal főbebevezék alapján, M á t é f f y Ferenc dr., T a s n á d y Antal dr. és B á l i n t József ellenző indítványai mellőzésevel, az allandó választmány határozati javaslatának elfogadásával, a többség feloldotta. Azután elutasították M á t é f f y Lászlónak a szentesi adópenztári ellenőrválasztás ellen benyújtott főbebevezését, P a p p A k o s n a k a mindszenti jegyzőválasztás ellen benyújtott főbebevezését és C s e r c s i k József és társainak a tömörkényi általános tisztújítás ellen benyújtott főbebevezését; — ellenben helyet adva K a r c s a y Aladár főbebevezésének, feloldották Dorosma-község perindítást elrendelő határozatát — ugyancsak helyet adva W o l f Adolf főbebevezésének, utasították Dorosma községet, hogy a külterületi temetőt létesítse és K o m a Gispár és társai főbebevezése alapján, megsemmisítették a mindszenti általános tisztújítást.

Miután még a vármegyei nyugdíjszabályzat módosítására bizottságot küldtek ki, a közigyűlés délután fél 5 órakor bezárult.

Ujdonságok

Szentes, 1903. márczius 1.

— Az alispán beteg. Cicatricis

Lajos dr. alispán egy hét óta beteg és emialatt nem vehetett részt a törvényhatósági bizottság pénteki kögyűlésén sem. Az alispán torokgyulladásban szenvedett. Örömmel értesülünk azonban, hogy baja már mulófélben van és előreláthatólag egy-két nap múlva már ismét megkezdheti hivatalos működését.

— Gazdasági szakelőadás. A csongrád-vármegyei gazdasági egyesületben ma délelőlt

10 órakor ismét lesz gazdasági szakelőadás, melyre az előzőek úgy az egyleti tagokat, mint a gazdáközönseget meghívja.

— Szükséges statisztika. A belügyminiszter újabban érdekes munkálatot indított meg. Elrendelte ugyanis a törvényhatóságok területén egy sokoldalú statisztika fölvételét, amely statisztika rubrikákba fogja szedni, hogy milyenek a földbirtoklái és örökösödési viszonyok és szokások a nép között, nevezetesen, hogy a testvérek egyenlően oszotnak-e, vagy pedig szokás-e a gyermekek közül valamelyiket kedvezésben részesíteni és melyiket: a legidősebbet, vagy a legfiatalabbat, a legérdemesebbet, vagy a leánygyermeket? A statisztika továbbá ki fog terjedni arra is, hogy divatos-e az egygyermek-rendszer és hogy mi annak az oka? Maga ez az utóbbi körülmény elég arra, hogy a legnagyobb örömmel vegyünk tudomást e nagyszabású munkálatról, amely bizonyossága annak, hogy a belügyminiszter élénk érakkal bír a hirapilág nyilvánosságra kerülő közveszedelmek szonálására és okosan fog hozza a munkához. Mert valóban itt az ideje, hogy a nemzetgyilkos egy-gyermek-rendszer ellen az államhatalon vegye fel a küzdelmet, amelyben hogy győzelmet arasson, minden magyarnak tőle telhetőleg ki kell fejtenie minden tudását és akaraterjét; mert azzal tisztában lehetünk, hogy ha ez az átkos rendszer a magyar fajban, melyet már megfertőzött, — tovább terjed és gyökeresen nem orvosolják, — akkor akár már ma meghúzhatják fölöttünk a lélekharangot. Ha ez a szomorú statisztika elkészül, a belügyminiszter elborzad majd annak adataitól, mert bizony mondhatjuk, hogy az angyalcsináló vén boszorkányok, akik manapság szinte leplezetlenül úzik borzalmas mesterségüket, nagyobb csapásai az országnak és évenként több ember-áldozatot ragadnak el ártatlan magzatokban és bűnös anyakban, mint akár a saját útközét. Ki fog terjedni a statisztika a kivándorlásra is és hogy a kivándorlók közül hány jön vissza. Ez a statisztikai fölvétel ismét csak a jegyzői kar munkáját szaporítja ugyan, de ezt a munkatöbbletet lelkiismeretesen és örömmel kell végeznük, mert e munka eredményének köztudatra jutásából a magyarság csak jó származhatik; hiszen a kitudott baj már félig orvosolva van. A munka ellenőrzését miniszteri kiküldöttek fogják országszerte teljesíteni.

— Esküdtétel. A vármegyei kórház ujonnan kinevezett igazgató főorvosa: R i m e l y i Dezső pénteken Szentesre érkezett és még az nap letette a hivatali esküt. Az új főorvos állását előreláthatóan pár nap alatt elfoglalja.

— A jegyzők és az adókezelés. Nagy jelentőségű munkálat híre érkezik Budapestről. Arról van szó, hogy a pénzügyminisztériumban már befejezéshez közeledik az egyenes adók reorganizálás tervezete, mely az egyenes adók kezelésének reformját is fel fogja ölelni. A híradás szerint főként a községek adókezelésének terhein segítenek nagy mértékben az újítások révén, mert ebben a tekintetben van a legtöbb nehézség. Az

egyek községeknek tapasztalható adókezelés pedig éppenséggel nem kielégítő, amit bizonyít a sok bírságolás és fegyelmi megtorlás, melyet a községek felelős közegei ellen alkalmaznak. A községekben az adóhátralékok miatt a végrehajtást a jegyzők vezetik, akik e miatt számos kérvényt nyujtottak már be a kormányhoz, hogy ezt a terhes munkát vegyék le a vállalkról és bízzák más közegekre. Az adószedés megbénítja a községek előjáróság egész tevékenységét, annyi munkával és felelősséggel jár. A községek előjáróság, nevezetesen a községek jegyzők munkaköre pedig más, közigazgatási teendőkkel folyton szaporodik. Mindez sürgőssé teszi a közadók kezelésének reformját, melylyel a pénzügyminisztériumban is serényen foglalkoznak úgy, hogy az ügy már közel van a megvalósuláshoz. A nagy gonddal készülő reformjavaslatok tervezetét rövidesen befejezik.

— Öreg urak családi estélye. Annak a szűkebb körű társaságnak, melyet az éjjel a kaszinó termeibe a kaszinói öreg urak családi estélye összehozott, nagyon sokáig emlékeztében lesz ez a kedves, családiasan festelen mulatság, mely reggelig együtt tartotta csaknem az egész társaságot. Az öreg urak, akik közt bizony került nem egy fiatal is, derekasan kitétek magukért, mert nemcsak figyelmes, előzékeny házigazdák igyekeztek és tudtak is lenni, hanem közülük nem egynek pezsdult táncra a vére és nem egy versenyzett diadalmasan a fiatalokkal is a tizes táncban. Éjféltkor az öreg urak kedélyes lakomához ültették vendégeiket, akik bizonyosan mind egy kellemesen átvigadott éj emlékével hagytak el a mulatságot.

— Nőegyleti kögyűlés. A szentesi nőegylet márczius 1. hó 3-an kedden délután 3 órakor tartja éves rendes kögyűlését a vármegyei alispáni elfogadó termében. E körülményre azzal hívjuk fel az egyleti tagok figyelmét, hogy miután a korábban összehívott kögyűlést a tagok kellő részvétele híján megtartani nem lehetett, ezúttal a megjelenők, számukra való tekintet nélkül határozni fognak.

— Kítüntetett kisbirtokosok. Károlyi Imre gróf nemescélű alapítványa abba a helyzetbe juttatta a csongrád-vármegyei gazdasági egyesület, hogy évenként 200—200 korona jutalomdíjjal tüntethet ki két vármegyei kisgazdát, akik közül az egyik haszonnövények termelésével, a másik pedig okoszerű gazdasági tevékenységgel és állattenyésztéssel magát a díj elnyerésére érdemessé tette. Az egyesület e díjakat minden évben egy-egy — saját költségén készült — díszokmánynyal együtt adja ki az érdemes kisgazdának és hogy a jutalmazásnak erkölcsileg is buzdító hatása legyen, rendszerint a főispánt kéri fel, hogy a díjakat és okmányokat a meggyűlésen, tehát nagy nyilvánosság előtt ő adja ki ünnepiesen a kítüntetetteknek. A gazdasági egyesület igazgatósága a múlt esztendő alapítványi díjakat Z á k o s Nagy Sándor szentesi kisgazdának, aki haszonnövények termelésével tünt ki és B o r s o s S z á b ó Ferenc szentesi kisgazdának, aki erre okoszerű gazdálkodással és állattenyésztéssel szerzett magának érdemet, ítélte oda; akiknek aztán a főispán a

Szenásy Hoffmann és Társa

selyemruházában

Budapest, IV. Bécsi-utca 4 szám.

folyton a legszebb és legnagyobb választék található selyemkelmék, bársonyok, csipkék, szalagok és ruhadiszekből. Mint általános ismeretes, csakis a fenti cégnél találhatók a legutóbbi megjelent bluzok és ruhákra alkalmas selyemkeime-ujdonságok melyek úgy minőségére, mint mintázatra nem kizárólag fenti cég részére készülnek, csakis ott kaphatók.

Olcsó és szabott árak.

Miniké kívánatra bérmentve küldetnek.

díjakat és okmányokat a megyegyűlésen ki is adta.

— **A miniszter és a rossz diákok.** Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszter végelesen ki akarja irtani a középiskolákból a rossz diákokat. Rendeletet intézett e végből valamennyi középiskolához, melyben arra figyelmezteti a tanári testületet, hogy a középiskolákban, főleg a negyedik osztályban nemcsak az a kötelesség háramlik a tanárra, hogy ítéletet mondjon arról, vajjon a tanuló tud-e annyit, amennyi a rákövetkező ötdik osztály tananyagának megértésére szükséges, hanem meg kell ítélni azt is, vajjon nem hasznosabb-e a tanuló érdekében ha olyan korban, amikor még könnyebben cserélhet élethivatást, más iskolába megy át, vagy más életpályára készül, ahol a tudományos készségek feltételei szűkebb körűek, vagy talán egészen is nélkülözhetők. Amikor ennek alapján a miniszter a tanárokat méltányos szigorúságra inti, egyben utasítja őket arra is, hogy a születeket is világosítsák föl és hassanak oda, hogy a tudományos pályára nem való gyermeküket a középiskolából kivégyék és értelmi fejlettségének és hajlamainak inkább megfelelő életpályára neveljék.

— **Felolvasás.** A református kör ma három helyen tart vallásos estélyt: az egyház tanácstermében, a felsőparton és a kisérben az ott levő iskolák termében. Az egyház tanácstermében felolvas: D e r z s i K o v á c s Ferenc főgimnaziumi tanár körtitkár **A r a n y l a k o d a l o m** címmel, amit vetített képekkel illusztrál, H ó d y P a l Lehel főgimn. tanuló pedig szava. A felsőparton felolvasnak: P a p p Lajos körlelkész és K a b a i Endre tanító **A z ó c s k a bibliai**, **A n ő s é z a m a é s** **A j ó m o s t o h a c** címekről. A kisérben felolvasnak: N a g y Imre városi arvaszéki únök és V a r g a Béla tanító, az utóbbi **A p r ó s á g o k M á t y á s királyról** címmel. A felolvasás a központban délután 4 órakor, az iskolákban délután 5 órakor kezdődik.

— **Pandovics Döme meghalt.** Egy sokat hányatott, küzdelmes élet ért véget a febr. 27-ől 28-ra viradó éjszakán: P a n d o v i c s Döme görög-keleti lelkész meghalt a varm. közkórházban. Viszonylag fiatal korban, élete 46-ik évében érte el végzete P a n d o v i c s Dömét, aki ezelőtt 12 évvel jött Szentese, mint az itteni görög-keleti egyház lelkésze és akiben alapjában véve minden jó tulajdonság megvolt ahhoz, hogy — bárhova viszi is sorsa — mindenütt kedvelt tagja legyen a társadalomnak. Az ő sorsa könyvében azonban más volt számára megírva. Ide kerülve, belesordódtott az akkor adózó féltelenséggel dühöngött helyi és politikai tusák örületes forgatagába, S i m a Ferencnek köztörténeti barátságos és az a barátság pecsételte meg az ő sorsát, ez lett a balvégzete. Későn jutott annak a tudatára, hogy a pap hivatása nem a politikai küzdelem, hanem egyedül hincven lelki gondozása és amikor erre a tudatra ébredt, már veszte is volt. Leleki egyensúlya megbillent, elméje elhomályosult és betegesen szállították a főváros egy elmeegógyító intézetébe, honnan a múlt év vége — javultán bocsátották el. Közben itthon adminisztrátor került a helyére, egyháza pénzügyeit a megjelölt vizsgálat a legnagyobb rendelenségben találta és hogy hivatásának nem élhetett ez végképen elcsesztette. Alig egy hete, hogy ismét mutatókakt rajta az elmezavar tünetei s hogy a kórházba szállították, ahol most meghalt. Temetése holnap délelőtt 10 órakor lesz.

— **Gyilkosság a sövényházi határban.** Feltűnő merénylet híre érkezik Sövényházáról, melynek határában orvul lőttek egy embert. Az áldozat azonnal meghalt és mint hogy az esetnek egyetlen szemtanója sem akadt, homályos és titokzatoság fűdi az eseményt.

A gyilkosságról az első telefonjelentést febr. 26-án küldték a szegedi ügyészséghez. A

kisteleki csendőrök jelentette, hogy aznap reggel a Mindszentről Baks felé vivő úton egy erőteljes legény hullájára bukkantak az armenyök. A csendőrség azonnal megjelent a helyszínen és kiderítette, hogy az áldozat Pálfi Gebhárd, egy közelben lakó tanýsgazda 21 éves fia, aki három puskalövéstől eredő sebből vérezve, élettelenül fekszik az útszélen.

A holttestet a felismerés után beszállították szülei lakására. Megállapították e közben, hogy a Pálfi-fiú kora reggel távozott hazulról és a jelek azt mutatják, hogy a közelben fát akart lopni. El is vitt magával egy fűrészt, melyet holtestre mellette meg is találtak.

Még aznap délután megejtették a hivatalos vizsgálatot M a g a y Lajos vizsgálóbíró és Winchler István kir. ügyész, megállapítván a helyszínen, hogy a megölt legény tervedő helyzetben fát fűrészt, mikor a lövések érték.

Kizártnak kell azonban venni, hogy véletlenségre vagy szerencsétlenségre lehetne szó, mert a jelek világosan mutatják, hogy Pálfi Gebhárd orv g y i l k o s s á g n a k esett áldozatul. Mert a lövések hátban érték és mind a három golyó bentmaradt a testben, ami azt bizonyítja, hogy a lövések a sebből történtek. Nem lehetetlen azonban, hogy a falopásért érte utól a végzete. A vizsgálat késő estig tartott és mint-hogy nem vezetett nyomra, a csendőrség másnap folytatta a nyomozást.

— **Mindszenti tanítók a miniszterhez.** A mindszenti állami tanítók testülete a február hó 20-án tartott értekezletén közönséget fejezte ki a tanügyi kormányzat azért, hogy az állami tisztviselők fizetésrendezése alkalmából az állami tanítók ügyét is felkarolta. Azonkívül az értekezlet olyan határozatot is hozott, mely szerint megkeresi az állami tanítók országos bizottságát, hogy a tanítók fizetésrendezése ügyében a legszélesebb körű mozgalmat indítsa meg. A mindszenti állami tanítók ugyanis sérülésnek és éppenséggel nem kielégítőnek találják az ez évi koronás alapfizetést. Azonkívül a fölött való megütözését is kifejezi a tanítótestület, hogy a tanítóknak az államosítás előtt való működési idejüket az állam nem veszi figyelembe a nyudijazásnál.

— **Hegyi páter költözöközésének epilógusa.** Mikor H e g y i pátert a vacsi püspök, az elmanipulált misepénzek miatt fölmentette a plebanosi teendőik végzése alól és D r o p p a Károlyt helyezte Csongrádra adminisztrátornak, mikor a páter ez ellen először a hercegprimáshoz, majd a római szentszékhöz fölébebezt, még abban időben történt, 1898. év szeptemberén, hogy Hegyi páter egy szép napon megjelent a parochián, melyet természetesen zárva talált. A páter erre lakatost hivatott, felnyitatta a zárat és nagy processzióval vitte be a bútorait. Az adminisztrátor ez ellen hatósági védelmet kért, előkerültek a csendőrök és a dolog vége az lett, hogy Hegyi páter és 38 társa magánlakásért és igaztásért a szegedi törvényszék elé került. Mert hát, ők bizony a felbujtott tömeggel agyon akarták veretni a csendőröket. A tárgyalás során akkor a törvényszék F e h é r I m r é t, N a g y i s t ó k R ó k ú t és N a g y J ó z s e f e t igaztásért 1—1 havi államfogházra és 50—50 korona pénzbüntetésre ítélte, H e g y i t ellenben fölmentette. Ugyanezt tette a szegedi kir. tábla is. A kúria azonban, ahová ügyészi felbehzés folytán került az ügy, H e g y i pátert most m a g á n l a k s é r t é r t h é t h ó n a p i f o g h á z r a ítélte el, mert bebizonyult, hogy ő akkor nem volt ura a plebániának és erőszakkal hurcolkodott be oda ami a más lakása volt. A csendőrség ellen igaztó három csongádi magyar holnap vonul be Szegedben az államfogházba, melynek falai ügyis régen nem fogadtak már be szűrés vendégeket.

— **Ki akar kis katona lenni?** A honvédelmi miniszter leiratot intézett a törvényhatóságokhoz, melyben felhívja őket arra,

hogy az ifúságot a katonai pályára való lépésre buzdítsák. Egyúttal közli a feltételeket, melyek alapján a katonai árva fiúkat nevelő intézet, a katonai reálskola, katonai akadémia és a katonai leánynevelő intézet ingyenes, féltényes helyeire a tanulók felvehetők. A részletes feltételek nálunk, ha a leirat a megyétől lekerült, a polgármesteri hivatalban lesznek megtekinthetők.

— **Vida Etelka hangversenye** iránt, melyet a kitűnő énekművész — amerikai körútját megelőzően, H e i d e l b e r g z o n g o r a m ű v é s z s z e l l é h ő 7-én tart nálunk a kaszinó termében, nagyérdeklődés mutatkozik városzerte. A hangverseny műsorát már szétthordták. A művészno arcképe S t a r k N a n d o r könyvkereskedése kirakataban látható és a hangversenye szóló beépőjegyek is ugyancsak a könyvkereskedésben valthatók előre.

— **Emberölés multság közben.** Rendkívül érdekes bűnügyet tárgyalt febr. 26-án a szegedi bünyenyítő bíróság. Az eset közönséges korcsmai verekedés volt, teljesen a megszokott formában, de különös érdekességet kölcsönzött ennek a duhajkodásnak az, hogy az egyik hőse holtan maradt a csatáeron és az igazi tettes sem a vizsgálat, sem a bizonyítási eljárás során nem lehetett kideríteni. A verekedés még 1901 decemberén történt K o v á c s György sandorfalvi korcsmajában. Két legény tancközben meglökte egymást és az egyik megfogta a másik nyakát. Ebből kifolyólag összeakaszkodtak a vendégek és a csata végén V i g h I s t v a n h o l t a n m a r a d t a küzdőtérben; P a t a k i A n d r á s m e g s z u r k a l v a és V i g h A n d r a s b e v e r t f e j j e l h a g y t á k e l a k o r c s m á t. A tettesek közül öt került a vádlottak padjára. Kihallgatást 14 tanút és minthogy semmiképp sem sikerült az igazi tettes kiletét megállapítani, C s e h ő M i h a l y t és J á n o s t 6 — 6 h a v i b ő r t ö n r e és 100 — 100 korona pénzbüntetésre, C s e h ő J ó z s e f e t 8 h a v i b ő r t ö n r e és 100 korona pénzbüntetésre, S z e m e r é d i J ó z s e f e t 1 h a v i f o g h á z r a és 20 korona pénzbüntetésre ítélték, S z e m e r é d i I s t v á n t e l l e n b e f ö l m e n t e t t é k. A kir. ügyész ez ítélet súlyosbításáért, az elítéltek annak enyhítéséért fölébebezték.

— **Udvariati gavallér.** Csanyról írja tudóstónk: Az itteni katolikus kör farsang masnapján álarcos bálát rendezett. Mikor a mulatózók reggel szétszózóttak, egy Fabrik nevű asztaloslegény az utcán megtámadta S. V. kisasszonyt. A brutális asztalos férféhez nem illo szavakkal rontott a védtelen leányra, majd tetleg is bántalmazta. A megremült leány erre segélyért kiáltott, mire F a b r i k lelökte a járdaról és megrugdosta. A kisasszonyt a járkelők észmeletlen állapotban találtak az utca porában és lakására szállították. Az esetről pedig jelentést tettek a csendőrségnek, mely az embertelen lépényt letartóztatta és atkísértte a csongrádi járásbírószághoz.

— **Állatbetegség.** A Mágocs községhez tartozó Lajos-majorban járványosan lépett fel a ragadószáj- és körömfajás. A község határat ezért zár alá helyezték és így a községből hasított körmü állatokat vagy szalasz takarmányt más község területére szállítani tilos.

— **Gyermekehalál.** Az apró, gondatlan és felügyelet nélküli gyermekek tragédiája újabb fejezettel gazdagodott. A szegedi kir. ügyészségnek jelentést tettek Kistelekéről, hogy H o r v á t h E r z s i 6 éves kis lány, H o r v á t h n a p s z a m o s g y e r m e k e m a g á r a h a g y a t v á n a lakásban, a takaréktűzhely körül játszadozott. E közben a kicsapó lang belekapott a ruhájába és azt pillanat alatt egészen elborította. A szomszédok már későn érkeztek segítségre, mert a kis Erzsébet súlyos égési sebei folytán néhány perc múlva meghalt. Szegedről M a g a y Lajos vizsgálóbíró masnap Kistelekre utazott, hogy a vizsgálatot megejtse.

— **Köszvényes és csúzos betegek**nél kitűnő eredményre alkalmazzák az orvosok a Zoltán-féle kenőcsöt, mert az még oly betegeknek is, akik évök óta szenvednek, par

nap alatt főkeletes gyógyulást idéz elő. Kap-
ható ügye 2 koronáért, Zoltán Béla gyógy-
tárában, Budapesten.

— **Kényszerütvéllel.** A Szeged kerü-
leti börtönigazgatóság kényszerütvéllel küldte
haza Szentesre Szabó Mihály 40 éves, itt il-
letékes egyént, aki a szegedi fogházban szen-
vedte el a lopásért reámért büntetést.

— **Ebzárlat Tápén.** A dorosmai fészol-
gabiról hivatal elrendelte Tápé egész terü-
letére az ebzárlatot, mert ott az utóbbi na-
pokban négy veszedelmes embarás történt.

* **Mindenki tudja,** hogy a Mauthner-féle
impregnált takarmányrépamag a legnagyobb term-
ést adja, hogy konyhakerti magvaiból a leg-
jobb főzelék és zöldség terem és hogy virág-
mavaiból fakad a legszebb virág. — Szóval, a
Mauthner-féle magvak a legjobbakk, készletei a
egnyobbakk és árai igen olcsók.

— **Hölgyek öröme!** Ezekre monó elis-
merő levél bizonyítja, hogy a legjobb szer a
szépség ápolására az általam készített híres
Dr. Lehman-féle arckendőcs. Egy tégely ára
1 korona, hozzá való szappan 80 fillér. Poudre
1 doboz 1 korona. Csak nevem és arcké-
pemel ellátott tégelyt kérjünk és fogadjunk
el! Kérem egy próbarendelmenyt tenni. Gyarmati
Emil városi gyógyszerháza a Szent-Há-
romsághoz Baján. Vigyorteladók nagy ked-
vezményben részesülnek. 20—5

* **Az uranos-kék** a legkedveltebb ruha-
kékítő szer, mert a képzelhető legszebb kék
szint szolgáltatja és minden tekintetben fölül-
mulja az cddigi ilyenmő gyártmányokat. Elő-
kelő háztartások és nagy mosóintézetek ta-
nusága szerint az uranos kék a legjobb és leg-
olcsóbb ruhakékítő.

* **Európai gyökéres és sima nemes vesz-
zők** a legolcsóbb árban, teljesen fajtisztán, igen
szép, gyökéres, jgverés és más hibától mentes,
a legkiválóbb negyvennégy bori és csemege-fajok,
kétéves gyökéres vessző, százhuszezer. Egyéves
gyökéres hatszázézer. Sima, ötszázézer. Gyökéres
fásoltvány, nyolcszázézer. Sima zöldsoltvány, négy-
százézer. Színes fénynyomatu díszes árjegyzéket
bárkinek is ingyen és bérmenten küld az »Er-
meléki első szőlőtulvány telepe, Nagy-Kágya u.
p. Székelyhid, melynek lapunk mai számában
megjelent hirdetésére felhívjuk olvasóink figyel-
mét.

Fulard selyem 60 krtól

3 rft 70 krig blúzok és ruhákhoz frankó és vām-
mentesen házhoz szállítva. Gazdag minta gyűj-
temény forduló postával. Henneberg selyemgyára,
Zürich. (6.)

Meghívás.

A Szentesi polgári olvasó
körre f. é. március hó 1-én du 2 óraker
saját helyiségében évi rendes közgyűlést tart
melyre a kör összes tagjai tisztelettel meg-
hivatnak.

A közgyűlési tárgysorozat a körszolgá
útján fog a t. körtagokkal közöltetni.
Szentes, 1903 febr. 19.

Az elnökség.

ELSZÁMOLAS

a kaszinói ifjak f. hó 14-ki jelmezcs estélyé-
nek bevételéről és kiadásairól.

Bevétel: belépőjegyekből 399 kor
fóliulzetésekből 182 korona, összesen 581
korona. Kiadás: 390 korona 85 fillér.
Tiszta jövedelem a kaszinó javára
190 korona 15 fillér.

Fóliulzetettek: Fekete Márton 11 kor.,
dr. Vecseri Sándor 8 kor.; dr. Matéffy Fer-
enc 7 kor.; dr. Füstöl Molnar Sándor, dr.
Sinóros Sz. Sándor 6—6 kor.; Regdon Géza
(Szeged) 5 kor.; Öv. Hankisz Károlyné, Ma-
téffy László, Zsoldos Elek, Marialaky Imre,
Csérgő Károly, Károlyi József, Lampel Béla,
Fülöp Aladár, Nagy Imre, ifj. Nagy Ferenc,
Nagy Lajos, Német Dezső, Gunst Sándor,
Rosenstok Salamon, ifj. dr. Pollák Sándor,
Wimmer Sándor, Csúcs Lajos, Lincenbold
Lajos, Onody Szabó Sándor, Reinger Her-

man, Sárdy Mihály, Székely József, dr.
Szathmáry Mihály, Szathmáry Dezső, Pap
Ernő, H. Szabó Lajos, Csányi József, Hainz-
mann István, dr. Suicz Lajos, Nadas Aladár,
dr. Csúcs János 4—4 kor.; Dósa Elek, dr.
Reis Samu, Weisz Zsigmond (Szeged), 3—3
kor.; dr. Purjesz János, Bánfalvi Lajos 2—2
kor.; Csillag Armin 1 koronát.

A szives fölfizetőknek ez úton mond
közönetet

a rendezőség.

Felelősszerkesztő: **BÁNFAI LAJOS.**
Társzerkesztő: **MÁTÉFFY LÁSZLÓ.**
Kiadótulajdonos a „Szentés és Vidék” könyvnyomda

381/903. tkv. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szentesi kir. járásbíróság mint tkv.
hatóság közhírré teszi, hogy BLAU IGNACZ
szegedi bej. kereskedő cég végrehajthatónak
Falabú Józsefné szül. Bozó Eszter végrehaj-
tást szenvedett elleni 84 kor. 80 fillér tőke-
követelés úgy a csatlakoztatott Strausz Sa-
lomon budapesti bej. cég végrehajtható 410
kor. 84 fillér tőke s jár. iránti végrehajtsai
ügyebea a szentesi kir. járásbírószág területén
levő, Mindszent község belterületén fekvő,
a mindsenti 4915. sztjkvben A. t. 1.
sorsz. a. felvett 653/b. hrszámú beltelkes házra
885. kor. 50 fillérben ezenell megállapított
utóajánlati árban, melyen alól az ingatlan el-
adatni nem fog az árverést elrendelte, és hogy
a fentebb megjelölt ingatlan az 1903. évi
március hó 14. napján d. e. 9 óraker Mind-
szent község hazánál megtartandó nyilvános
árverésen a megállapított utóajánlati áron
alól eladatni nem fog.

Arverezni szándékozők tartoznak azingat-
lan becsárának 10 szalékát vagyis 80
korona készpénzben, vagy ovadékképes ér-
tékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy
a banatpénznek a bíróságnál előleges elh-
lyezéséről kiállított szabályszerű elismervény
átzolgáltatni.

Kelt Szentesen, a királyi jbiróság mint
telekkönyvi hatóságnál, 1903. évi jan. 23 án.

KATKICS
kir. albiró.

Sántha Ferencz-

nek a Nagyhegyen 920 négyszögöl
földje szép 7 éves gyümölcsösseel és
csinos új lakással szabadkézből eladó.
Ertekezni lehet I. t. 222 sz. a. 1

Sántha Ilona IV. 653. számú háza, mely
áll 3 szoba, konyha, pincze, kamara és
mellékhelyiségekből, szabadkézből
eladó. 3—3

!! Az építetők figyelmébe !!

Van szerencsém a nagyérdemű
közönség becses tudomására hozni,
hogy a tavaszi idő beálltával elvállal-
lom lakó épületek, gazdasági épületek
felépítését, kijavítását és bármiféle épít-
kezéseket, úgyszintén terveket és költ-
ségvetéseket pontos és jó kivitelben
való elkészítésre a legjutányosabb árak
mellett eszközölöm.

A nagyérdemű közönség becses
pártfogását kérem.

III. t. 151. sz.

Tisztelettel:
Sándor Mátyás,
okl. kőmives mester.

6—3

2514. sz. 1903.

Temesvári vásár-hirdetés.

Az idei temesvári Szt.-József

országos vásár

f. évi március hó 19 től bezárólag március
hó 23-ig fog megtartani.

Mindenféle állat felhajtasa az országos
vásárra március 19-étől, csütörtökön reggel
5 óratól kezdve meg van engedve.

Temesvárott. 1903. évi február hó 13-án.

A városi főkapitányságtól,

Bandl Rezső
főkapitány.

Bánati ló-, szarvasmarha-, juh- és sertés-
vásár. Gyümölcs-, mezőgazdasági-, kereske-
delmi és iparvásár. 3—1

Dr. Ecseri Lajos

III. tized 184. sz. házándé egy 2 szo-
bás lakás a hozzátartozó mellékhelyi-
ségekkel együtt, április 24-től kiadó.

Clayton & Shuttleworth megújított gépjárműk Budapest 63. sz. által a 1/2 itányosabb árak mellett ajánlatunk:

Locomobil és gő. cséplőgép-készletek
további jégény-cséplőgép, 1 hercepsőgép, tisztító-csúszók, keményorvók, kaszáló- és arató-
gép, szénigényűgép, horog.

Columbia-Drill
legjobb aróvalógép,
aróvalógép, répa-
kultúra-mozgató,
daráló, öb-malmok,
egyetemes acsi-
gép.

2- és 3-vasú-
gép.

Ra zleles díjcséplők kivá-
nára ingyen és bérmenten
küldünk

Lincolni törzsgyáru, a világ legnagyobb
locomobil- és cséplőgép-gyára.

Legkedveltebb, legköltelesebb
aroztisztító és szépitő szerek: **Akácia**

CRÈME 2 kg.
-PUDER
-SZAPPAN

KORONA GYÖGYSZERZÁR
BUDAPEST, GÁZVÁROSI
TÉRSÉG 10. sz. u.

ELSŐ MAGYAR
• Gazdasági
GÉPGYÁR
részvénytársulat
Budapest, VI. Váci-ut 19.

2500 részvétel
Készlet és 100 000
kifizet. kisebb g. gép tiszteben.

Működésberendezésekre
KÜLÖN SZAKOSZTÁLY.
Gyártással kapcsolatos ügyeket
bármintve küld.

CSÁSZÁRFÜRDŐ
téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.

Először kénes hévízi gyógy-
fürdő, páratlan gőzfürdővel,
legmodernebb iszapfürdővel,
pompás fürdőházakkal,
kő- és kádfürdőkkel,
200 képmelny lakoszáhrál.

PROSPEKTUS KÖZBEN
és bármintve.

KATZER
szücsmester,
udvari szállító
Budapest, VI., Ó-utca 44.

Szűcsmestrel az egész
világon elterjedtek és
előszauanak.

GUMMI
és
HALHÓLYAG
tuccatja 2, 4, 6, 8, 10 kor. és
feljebb, a világ legjobbja, titok-
tartás mellett utánvéttel, vagy
a pénz előzetes beküldése után
küldi a szakma
legelő rangra
szere

REIF J.
szpecialista, 200,
Brundatilla 2.,
Arjegyák
ingyen

Modern
BUTOR.
Ortáit rászépitő
háló-, ebéd-, szalon- és
szobroba-butorkban.
Ünnebt mint bérlet
NEMES és LENGYEL
butoriparosoknál
BUDAPEST,
IV., Keoskométt-utca 6. sz. I.

ZIMEK bármely országból és
szakmából, ajánlatok ad-
küldésére és fel. Beszélgetések te-
tesítésre céljából (postai) jóállással)

ROSENZWEIG JÓZSEF és FIAI
Nemzetközi Czimrodájában
Budapest, V., Nédor-utca 13. sz.
Prospektus ingyen és bármintve.

A terok, tüdő,
száj és fogak
legjobb védője az **OSAN**

Feltűnője az eddig ismert összes fogkezelést.
OSAN-száj-ápolás 80 kr., OSAN-fogorv. 44 kr.

Cserepy-féle koltsi a legjobb és legkedveltebb
szépitő-ször
Nevje 1 frt. 8000
Bármintve 30 kr.

Filtsen Ford.-féle Napraforgó-szappan 2 50 és 35 kr.
a legjobb és legkedveltebb
hajfészt és szőrtelenítő,
barna és fekete. Ára frt 2.50

Prospektusul ingyen és bármintve küld:
Cserepy J. Antal, 800, XVIII., Cári Ludvig-ut. 6.
Küldetésre London, Páris, Bélnel, Konstantinápoly stb.
Szaküzem szertárakban, Hatiszertárakban stb.

RÖSER
TANINTÉZET
Budapest, VI., Arad-utca 10.

ALAPITATTOTT 1833.

Nyilvános polgári iskola 10-14 éves
fiak részére. - Feljebb kereskedelmi
iskola 14-18 éves fiak részére. -
Nemzetközi tantervű bennlakó növendékek
részére. Bizonyítványai Államérvények
és az egyetemi önközlésre jog-
sításra. - Bővebb felvilágosítás
ingyen ad

Röser János, igazgató.

INTERNATIONAL
SZÖRVESZTŐ
néhányosori használat után az szörvő és
lévő a szörvő elszórtja. Egy tégely 9 Ft.
Póráktár: Dr Kovács Ernő győrszertár
Budapest, Gyár-utca 17.
Megjelent „Tölte-titkok” ingyen.

Mi helybeliek BUDAPESTEN a
NEW-YORK
KÁVÉHÁZBAN
(Erzsébet-körút 9-11. szám)
találkozunk.

SANTALEGGER
Fiatalt embereknek orvosilag ajánlott ször. Ára 3 korona.
NÁDOR GYÖGYSZERTÁR, Budapest, VI., Váci-körút 17.

Használjon Kerpel-féle
KÉZFINOMÍTÓ
folyadékot, mely minden kezét
3 nap alatt simit, fehérít, szépit.
1 liter 90 fillér. Postán 4 literet
bármintve küld

KERPEL gyógyszerár.
• Budapest, V., Lipót-körút 28.

A KISBIRTOKOSOK
ORSZÁGOS FÖLDHITELINTÉZETE
BUDAPEST, V., GÉZA-UTCA 2.

300 koronától kezdve ad törlesztéses zálog-
level-kölcsönöket, melyek után

teljes készpénzzáttalással:	2 1/2-3% levonással:
50 órra a 1000 óri 3.70%-a	50 órra a 1000 óri 3.20%-a
25 " " " " 4.50%-a	25 " " " " 4.00%-a
10 " " " " 6.00%-a	10 " " " " 5.50%-a
5 " " " " 8.00%-a	5 " " " " 7.00%-a
2 " " " " 9.00%-a	2 " " " " 8.00%-a

Gzetendő járadékul a törlesztéssel egy ütt.
Bővebb felvilágosítást
• az intézet díjmentesen ad.

Saját értékekben hirtelcsen
LEOPOLD GYULA
Budapest, VII., Erzsébet-körút 51.
hirdetési hirdetés

LE DÉLICE
LE DÉLICE
Vergé CIGARETTAPAPIR
Vergé SZIVARKAHÜVELY
MINDENÜTT KAPHATÓ.

Ifj. Zsoldos Ferenc
ipartelepén nagyobb mennyi-
ségű ültetni való thuja fa van
eladó. Egy méter magas egy
korona. két méter magas 2 ko-
rona árban. 3-1

Dr. László Vilmos
városi főorvos Kossuth-utcai házánál
két bolthelyiség, depónak is alkalmas,
lakással vagy a nélkül is bérbeadó.
Saját termésű kitünő bora pedig eladó.
Értekezhetni a tulajdonossal.

Kiadó lakás.
Özvegy Filó Jánosnének a Sima-
féle kucpartai úctai házánál több
rendbeli uri lakás bérbeadó.
Ugyanannak nagyhegyi egy öreg
hold szőlőföldje eladó. — Értekezhet-
ni a tulajdonossal, templomúctai la-
kásán. (1)

Szálloda megnyitás!

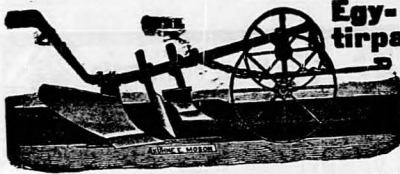
Van szerencsém a t. közönség szives tudomására hozni, hogy a szentesi

KÖZPONTI SZÁLLODÁT
átvettem és azt a mai kor igényeinek megfelelően berendezve, f. hó 28-án megnyitom
Szállodám ünnepélyes megnyitása azonban

HALVACSORÁVAL
f. évi március 3-án lesz.

Kiváló jó konyhát viszek és kitünő minőségű, tiszta italokat tartok.
Tisztelettel kérem a n. közönség szives pártfogását.

Dezsőfi József
vendéglős.

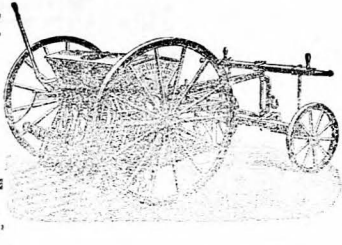
Egy- és többvassú ekéket, extirpatorokat és porhanyító eszközöket, szántó- és rétboronákat, hengereket, kapálóeszközöket, hirtve szabadalm.

tolókereskes „MOSONI DRILL“ sorvetőgépeket, lógereblyéket, „Osborne“ aratógépeket, járgányos cséplőkészleteket, rostákat, konkolyválasztókat, szecskavágókat, morzsolókat stb.

Különleges eszközöket a burgonya, répa- és szőlőmiveléshez szállít elismert legjobb minőségben

Kühne E

legrégibb hazai gazdasági gépgyár MOSONBAN.
Főraktár: Budapest, VI., Váci-körút 57/a.

Férfiak ingyen kapnak

egy legújabb találmányú gyógyszer, mely az elvesztett erőt visszaadja. Mindazok, akik érte irak, ingyen kapnak egy próbacsomagot, egy 100 oldal vastag könyvet együtt, postaszállítmányként, jól becsomagolva. A legcsudálatosabb: Új csudagyógyser ez, mely már ezeket megmentett, akik jőkori kicseréngások folytán erejüket veszítették vagy ezenközben betegeseket szerettek. Ez okból elhalátozta az intézet, mindenkinek — a kiké — egy csomag gyógyszer, magyarázó könyvecskével díjtalanul küldeni. E házi szerel otthon gyógyítható a baj és mindenki aki jőkori kieséngások folytán nem bajokban, szellem-egyeségében vagy chronikus betegségekben, szenved otthon gyógyíthatja magát. Ez a gyógyszer közvetlenül a szervekre hat, melyek erőteljessé szorulnak és csúdsá eredménytül gyógyítja meg az évek óta állandóan betegeket is. Öregek és ifjak irhatnak, az alatt jelzett címen a „State Medical Institute“ -nak, honnan a próbacsomagot címünkön azonnal megküldik. Az intézet első sorban azokat akarja megmenteni, akik gyógykezelésselük végett otthonuk el nem hagyhatják. A próbacsomag is megmutatja, milyen könnyen lehet a borzalmas betegségek-ből otthon is gyógyulni. Az intézet nem tesz kivételt, Minderthi, bárholon magyarul is írhat a gyógyszerért, amire a legnagyobb diszkreó mellett díjtalanul elküldik neki a próbacsomagot a magyarázó könyvvel együtt. Irjon tehát — a kinek kell — mindenki azonnal. A küldemény olyan szépen van csomagolva, hogy semki se tudja meg a tartalmát, e levelet így kell megcímezni: State Medical Institute 6901 Elektron Building, Fort Wayne, Ind. Amerika és minden levél portómentesen küldendő.

Egyedül valódi angol
Thierry A. gyógyszerész BALZSAMA

Orvosrendőrileg megvizsgálva és jóváhagyva.

A üvegek adjusztlása kereskedelmi törvényszéki mintaoltalom alatt áll.

Ez a balzsam belsőleg és külsőleg hasznos Mert: 1. Utólérhetlenül hatékony gyógyszer a tüdő és mell minden betegségen, csillapítja a katarust és megállítja a köpetet, enyhíti a fájdalmas köhögést és még idült ilyen bajokat is meggyógyít 2. Kiténő hatású torokgyulladásnál, rekedtségnél és minden torokbajnál stb. 3. Minden lázt alaposan megszüntet. 4. Meglepő gyorsan gyógyít gyomorgörsöt, kólikát és belsegagatást. 5. Kellemesen hashajtó és vértisztító, megtisztítja a veséket, megszünteti a hipochondriát és búskomorságot és erősíti az étvágyat és az emésztést. 6. Kiténő hatású fogfájásnál, lúkas fognál, szájpénésznél s minden fog és szájfájásnál és megszünteti a bőfögést s a gyomorból fakadó kellemetlen szájbűzt. 7. Külsőleg kiténő szer minden sebre, forrtóság okozta hólyagokra, füstulára, szemölcsre, égési sebre, fagyos daganatokra, ruh, ötvár és kiütések ellen. Megszünteti főfájást, zúgást, szagagatást, csúzt, fűfájást stb. **Mindig pontosan kell figyelni a fenti zöld apócaféjegyre!** Hamisítások ellen legjobban véd a gyárból eredeti papírkartonokban való közvetlen megrendelés, 12 kis vagy 6 nagy üveggel 4 korona bérmentve az osztrák magyar birodalom bármely postaállomására Bosznia és Hercegovinába 4 k. 60 fillér. Kevesebb nem küldetik Szétküldés csakis az összeg előleges beküldése vagy előleg küldése mellett.

Miert szenved ön? holott minden, még oly frégi sebre is biztos gyógyulást találhat és csaknem mindig elkerülhet minden fájdalmas és veszélyes operációt sőt amputációt is.

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi Centifolia-kenőcsével

mely rendkívüli tisztítóereji sebek gyógyításában a fájdalom csillapításában felülmúlhatatlan. Valódi centifolia kenőcs használható gyermekágyasok rossz mellűségénél, tejelválasztásuk fennakadásánál, mellkeményedésnél, orbáncnál, minden régi sebre, nyílt láb és csontsebekre sósfolyás ellen, dagadt lábakra, sőt csontszáznál is, ütött, szurt, lőtt, vágott vagy zúzott sebeknél minden idegen anyag kihúzására, amilyen üveg vagy faszálka, homok, sérét, tövis stb. minden daganatnál, kinővésnél, karbunkulusnál, képződményeknél, sőt raknál, új szipolynál, körömdaganatnál, kihólyagzásnál, kiscszett labra, minden égési sebre, fagyra, a beteges felfekvésére, vér és nyakdaganatra, fűlfolyásra s a gyermekok ötvárra stb. stb. Szétküldés csakis a pénz előleges beküldése mellett. Bérmentve, csomagolás és szállítólevéllel 2 tégely 3 kor. 50 fillér. **Eredeti bizonyítványok egész tömege** O vakodjunk hatástalan hamisítványoktól és ügyeljük, hogy minden tégelyen: „Schutzengel Apotheke des Thierry (Adolf) in Pragrad“ van beégetve

Egyógyhatásában fölülmulhatatlan két szer soha nincs romlásnak kitéve, sőt minél régiebbek, annál értékesebbek és hatásosabbak; fagy és hőség nem art nekik, tehát mindenféle időszakban szállíthatók. Csak nem mindig segítenek és gyógyítanak, legalább is az orvos megérkezéséig. Természetes, hogy soha sem szabad hamisítványokat vagy más ilyen ajánlott érték és hatásúknál, úgynevezett pótszerkeket igénybe venni, melyekért haszontalanul dobjuk ki a pénzt, hanem mindig csak e két jönnek bizonyult, szolid, olcsó, megbízható, e mellett teljesen ártalmatlan, közismert szerhez kell folyamodni, niket minden eshetőségre, minden családnak készletben kellene tartani. Ahol valódi minőségben a valódiság minden ismertető jelével nem kaphatók leggyorsabb közvetlen megrendelést címezni.

„Thierry (Adolf) gyógyszerész Schutzengel-Apotheke“ Pragradban — Rohlsch Sauerbrun mellett
Központi raktár Budapestben: Török J. gyógyszerértárában, Zigrábrban Mittelbach S gyógyszerésznél és Bécsben Brady C. gyógyszerésznél. 20—13

Törlesztéses kölcsönök

földbirtokokra, hol a tőke a kamat fizetéssel törlesztetik egyidejűleg, alólírt cég kieszközöl 10—15—23—32—38—40 és fél és 50 évkre.

Régebbi, magán vagy pénzintézeti betáblázott terhek konvertálását eivállalom.

A kölcsönök készpénzben fizetnek ki a záloglevelek teljes név-értékében.

Felvilágosítással szivesen szolgál — levélben is — Hmvásárhelyen Szentesi-utca 16 sz.

Hegedűs és Társa
ingatlan forgalmi irodája

26-14

Kiadó lakás.

A Kossuth-utczában, I. úszed 260. sz. házban a Máhr Kázmér ezkerész által bírt üzlethelyiség, lakással együtt kiadó. — Bővebb értesítés szereshető Fel-senbúrg Benedek órásnál. 3—3

„Szófogadó“ Gyószóknak

minden ház mögé és nézi kertjeinkben.

Irre azonban nem minden szó-fogó alkalmas, (há' mind kuszó természetű) mert a gyószóknak ha megfő, természetesen hoz, ezért csak nem értek el erősen új edig. Hol lúgasnak alkalm s a óka ütettek, azok löven eljutják hazukát az egész szófogadás idején a legkiténőbb muskataly és más édes szőlőket.
A szófog házinkban mindenütt megterem s nincsen új ház, melynek fa a mellett a legeskerényben gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más építelnek, kerteknek, kerítésnek stb. a jogremekekben disze adóktól, hogy legkevesebb helyet is eloglalna az egyébre használható részekből Ez a legháladosabb gyümölcs, mert minden évben terem.
A hírek ismeretűsére vo. atkozó szíves (énnyomat) katalo us lárának ingyen és bérmentve küldetik meg, aki címét egy levelezőlapon tudatja.
Ermellekt első szófogóvnytelep Nagy-Kágya, u. p. Székelyhájd.